

[\(/\)](#)

Inventaris

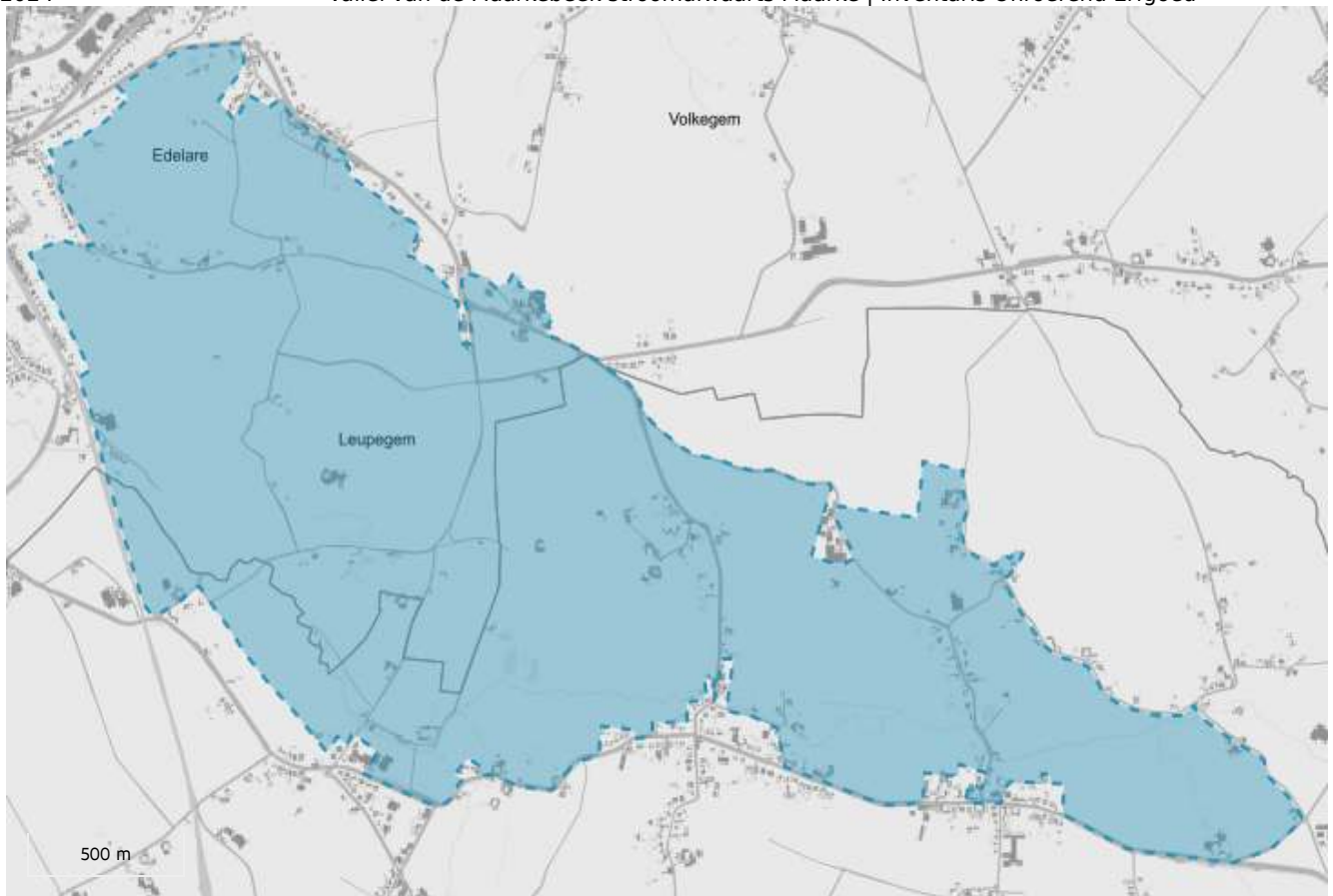
[Contact \(/contact\)](/contact)[Downloads \(/downloads\)](/downloads)[Hergebruik \(/hergebruik\)](/hergebruik)[Over ons \(https://www.onroerenderfgoed.be/over-ons\)](https://www.onroerenderfgoed.be/over-ons)[MENU](#)

ERFGOEDOBJECT

Vallei van de Maarkebeek stroomafwaarts Maarke

landschappelijk geheel

ID: 135223**URI:** <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/135223> 



Juridische gevolgen

- omvat de aanduiding als beschermd cultuurhistorisch landschap Sint-Vincentiuskapel: omgeving (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/10472>)
Deze bescherming is geldig sinds 09-11-1976
- omvat de aanduiding als vastgesteld bouwkundig erfgoed Kasseiweg Eikenberg (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/61953>)
Deze vaststelling was geldig van 24-09-2009 tot 20-06-2023

Provincie

Oost-Vlaanderen

Gemeente

Maarkedal, Oudenaarde

Deelgemeente

Etikhove, Maarke-Kerkem, Oudenaarde

Straat

Onbepaald

Locatie

Etikhove, Maarke-Kerkem (Maarkedal), Oudenaarde (Oudenaarde)

Nauwkeurigheid zone

Tot op 15m

Oppervlakte zone

4 476 833m²

Bewaringstoestand

Bewaard

Erfgoedwaarde

Aanwezig

Typologie: [bedevaartkapellen \(https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/46\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/46), [beken \(https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1965\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1965), [forten \(https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/141\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/141), [graslanden \(https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1910\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1910), [holle wegen \(https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1214\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1214), [open landschappen \(https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/2059\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/2059), [valleien \(https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/2000\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/2000), [watermolens \(https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/498\)](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/498)

[Inventarisatie ankerplaatsen Landschapsatlas 2001](https://inventaris.onroerenderfgoed.be/gebeurtenissen/1101)

[\(https://inventaris.onroerenderfgoed.be/gebeurtenissen/1101\)](https://inventaris.onroerenderfgoed.be/gebeurtenissen/1101) (inventarisatie: van 01-11-2000 tot 28-02-2001)

Beschrijving

Dit gebied situeert zich rond de vallei van de Maarkebeek, op het grondgebied van de dorpen Etikhove, Edelare, Leupegem en Maarke-Kerkem. In het zuiden van de ankerplaats meandert de Maarkebeek. De beek is dikwijls vergezeld van beekbegeleidende vegetatie. Ten noorden daarvan ligt een steile helling met taluds, die grotendeels onder grasland ligt. Op de top van de heuvel ligt de kouter, een open akkerlandgebied. Holle wegen komen op de helling en heuveltop voor. De 'Naamloze Boom' maakt er ook deel van uit.

Cultuurhistorie

Sinds het einde van de 18de-begin 19de eeuw is het landschapsbeeld hier weinig geëvolueerd. Beekbegeleidende vegetatie accentueert nog altijd de loop van de Maarkebeek in de vallei. Op de kouter en de minder steile stukken overweegt akkerland, op de steile helling voornamelijk weiland met perceelsrandbegroeiingen en enkele bossen, ook al zijn die intussen wel wat in oppervlakte geslonken. De woonkernen zijn in die tijd wel wat uitgebreid.

Volgens de legende werd in 1452 een Mariabeeld dat voorheen toebehoorde aan de pastoor van Volkegem na zijn dood aan een kerselaar opgehangen, op de plaats van de huidige O.-L.-Vrouw van Kerselare (<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/27415>). De eerste steenlegging van de oudste kapel, ressorterend onder de abdij van Ename, bisdom Kamerijk, vond plaats op 10 juli 1457. In 1570 werd de kapel vergroot door de baron van Pamele, vermoedelijk ingevolge een gelofte door zijn vader Joos nadat die in Egypte door een krokodil was aangevallen. De gebalsemde krokodil werd later als votiefbeeld in de kapel opgehangen en in 1804 en 1860 vervangen door een houten krokodil. Na een brand in 1962 werd de kapel volledig vernield en vervangen door een moderne betonnen kapel iets meer westwaarts. De muurschilderingen refereren aan de afgebrande kapel en de krokodil. Ten noorden en oosten van de kapel staan van oudsher herbergen en het pomphuisje, een gewit bakstenen gebouwtje in de vorm van een kapel, vroeger met strodak, nu met een leien dak. Ten oosten van de verdwenen kapel staan twee rijen linden, aangeplant in de 20ste eeuw. De kapel van Kerselare is nog altijd een bekend bedevaartsoord (vooral tijdens de meimaand). Rondom de huidige bedevaartskapel ligt de ommegang van 'O.-L.- Vrouw van zeven Weeën', daterend uit de jaren zestig.

Het Kezelfort (<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/27421>) is op de Edelareberg gelegen. Het werd in 1822-24 gebouwd als 'gedetacheerd werk' van de vesting Oudenaarde, tevens onderdeel van vestingen langs de Schelde. In de nasleep van de Slag bij Waterloo werd de Wellingtonbarrière opgericht, een reeks vestingen die onder impuls van de Hertog van Wellington tussen 1815 en 1830 gebouwd werden in het zuiden van het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden als versterking tegen Frankrijk. Intussen zijn de terreinen van het voormalige fort door de fruitteelt van de hier gevestigde conservenfabriek.

Op de Maarkebeek komen verschillende molens voor. Een daarvan is de Ladeuzemolen ter hoogte van de wijk Ladeuze. Hierbij hoort ook het molenaarshuis, een boerenburgerhuis met kleine aanhorigheden naast de Maarkebeek. Waarschijnlijk bestond de molen al voor 1500. De voormalige koren- en oliemolen hing af van het thans verdwenen nabijgelegen kasteel van Ladeuze. In 1909 werd er een stoommachine bijgeplaatst in een kleine aanbouw tegen de voorgevel. De graanmaaldery werd verwijderd in de periode 1960-70. Sedert 1975 is het als woning in gebruik.

De Borgtstraat, ongeveer 1 km ten westen van het centrum van Maarke-Kerkem, refereert wellicht aan het in 1571 vermelde goed of hof Ter Borgt. De molen, voor het eerst in 1155 vermeld, is aan het voormalige molenaarshuis gehecht. In de 16de eeuw is het een korenwatermolen die eigendom van de graaf van Lalaing was. In 1911-12 was er een uitbreiding van de bedrijfsgebouwen en de plaatsing van een stoommachine. Deze bleef in werking tot 1967.

Op de zuidflank van de Kapelleberg staat de Sint-Vincentiuskapel (<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/27930>) een bedevaartskapel, midden een ruim en omhaagd grasperk, met enkele linden. De jongste restauratie bracht aan het licht dat het koor tot de Romaanse periode teruggaat. In 1569 werd voor het eerst de kapel 'Ten Berghe' vermeld. In 1597 werd ze hersteld na verwoesting in 1580. In 1900 was de kapel nog gewit maar problemen met

vochtigheid gaven aanleiding tot het cementeren van de buitengevels. Op de helling tussen de Kapellekouter en de Maarkebeek staan verschillende indrukwekkende gesloten hoeven, dikwijls uit de 18de eeuw, met aanpassingen in de 19de en 20ste eeuw. Sommige gaan op oudere kernen terug.

- Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden voor Zijn Koninklijke Hoogheid de Hertog Karel Alexander van Lotharingen, Jozef Jean François de Ferraris, Koninklijke Bibliotheek van België, uitgegeven in 1770-1778, schaal 1:11.520 herleid naar 1:25.000.
- Topografische kaart van België, Philippe Vandermaelen, uitgegeven in 1846-1854, schaal 1:20.000.

Bron: Ankerplaats 'Vallei van de Maarkebeek stroomafwaarts Maarke'. Landschapsatlas, A40064, Agentschap Onroerend Erfgoed, Brussel.

Auteurs: [Van den Bremt, Paul](https://id.erfgoed.net/auteurs/191) (<https://id.erfgoed.net/auteurs/191>); [Tack, Guido](https://id.erfgoed.net/auteurs/601) (<https://id.erfgoed.net/auteurs/601>); [De Meirman, Reginald](https://id.erfgoed.net/auteurs/634) (<https://id.erfgoed.net/auteurs/634>); [Vanmaele, Nele](https://id.erfgoed.net/auteurs/80) (<https://id.erfgoed.net/auteurs/80>)

Datum: 2001

De tekst wordt ter beschikking gesteld door: [Agentschap Onroerend Erfgoed \(AOE\)](https://id.erfgoed.net/auteurs/501) (<https://id.erfgoed.net/auteurs/501>)

Relaties



Omvat

[Bruine beuk in tuin 'Villa Louisa'](https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/307858)

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/307858>)



Omvat

[Kasseiweg Eikenberg](https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/200867) (<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/200867>)



Omvat

Kezelfort (<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/27421>)



Omvat

Villa Louisa met park (<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/27427>)



Is deel van

Etikhove (<https://inventaris.onroenderfgoed.be/themas/14120>)



Is deel van

Maarkedal (<https://inventaris.onroenderfgoed.be/themas/13312>)



Is deel van

Oudenaarde (<https://inventaris.onroenderfgoed.be/themas/13338>)

Je kan deze pagina citeren als:

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2024: *Vallei van de Maarkebeek stroomafwaarts Maarke* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/135223> (<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/135223>) (geraadpleegd op 24 april 2024).

Beheerder fiche: **Agentschap Onroerend Erfgoed**



Contact

Heb je een vraag of opmerking over deze fiche?
Meld het ons via het contactformulier (/contact?uri=https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/135223).



Vlaanderen
verbeelding werkt

Onroenderfgoed.be is een officiële website van de Vlaamse overheid

uitgegeven door het agentschap Onroerend Erfgoed
(<https://www.onroenderfgoed.be/over-ons>)

PRIVACYVERKLARING

([HTTPS://WWW.ONROENDERFGOED.BE/PRIVACYVERKLARING](https://www.onroenderfgoed.be/privacyverklaring))

JURIDISCHE INFORMATIE

([HTTPS://WWW.ONROENDERFGOED.BE/JURIDISCHE-INFORMATIE](https://www.onroenderfgoed.be/juridische-informatie))